

A) ਇਹਨਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕੀਤੀ, ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਸਿੱਟੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹਨ। ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 124 ਦੀ ਇੱਕ ਨੰਗੀ ਰੀਡਿੰਗ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਸੰਚਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ (i) ਸੰਚਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ (ii) ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕ ਦਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਲਬ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੈਪਾ ਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਹ ਮੁਦਈ-ਬੈਂਕ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 124 ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣਗੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੇਰੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਐਸ ਪੀ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਫਾਈਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਨੋਟਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਾਰਾ 124 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਇਸ ਲਈ, ਮੈਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਖੁੰਝ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪੀ.ਸੀ.ਜੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ

(ਪੂਰਾ ਬੈਂਚ)

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਰਾਏ, ਏ.ਪੀ. ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਜੇ. ਬੀ. ਗਰਗ, ਜੇ.ਜੇ.

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੌਰ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ। ਸੰਨ 4893 -1988 ਦਾ ਐਮ.

18 ਦਸੰਬਰ, 1990

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1973 (1974 ਦਾ II)-Ss. 4, 6 ਅਤੇ 482— ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 — Article 226— ਅੱਤਵਾਦੀ ਅਤੇ ਵਿਘਨਕਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ (ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ, 1985— ਐੱਸ. 2 ਅਤੇ 9— ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ - 1985 ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ - ਦੇਸੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ - ਕੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(1) ਏਆਈਆਰ 1982 ਐਸਸੀ 149.

Parkash Kaur v. State of Punjab and another (A. P. Chowdhri J.)

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ 'ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ' ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਕਸਾਰ ਹੈ - ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਿਸਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਚਰਿੱਤਰ ਹੈ, ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੮)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ S. 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) "anv other law" ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਜਾਂਚ, ਪੁੱਛਗਿੱਛ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਜ਼ਾਬਤਾ ਜਾਂਚ, ਪੁੱਛਗਿੱਛ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਦੇ ਐਸ. 482 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੁੱਟਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਮਨੋਨੀਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਦੇ S. 482 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੯)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਦਾ ਐਸ. 6, ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ (ੳ) ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਅਤੇ (ਬੀ) ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਨੋਨੀਤ ਅਦਾਲਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਅਤੇ ਵਿਘਨਕਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ (ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਈ ਗਈ ਅਦਾਲਤ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਹੈ [ਵੀਡੀਓ S. 9(6)]। ਮਨੋਨੀਤ ਅਦਾਲਤ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦੀ ਹੈ, — ਐੱਸ. 14(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਧਾਰਨ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ।—ਰਾਈਡ ਐੱਸ. 23(2)। 226 ਭਾਗ III ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

(ਪਰਾ 10)

482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰ. 98 ਪੀ.ਐੱਸ. ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿਖੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਨੰਬਰ 4 ਜਲੰਧਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਦੀ ਧਾਰਾ 1534, 124 ਦੇ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਧਾਰਾ 3/4 ਅੱਤਵਾਦੀ ਅਤੇ ਵਿਘਨਕਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ।

ਅੱਗੋਂ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਮਾਮਲੇ (ਐਫਆਈਆਰ) ਦੀ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ।

G. ਐਸ ਗਰੇਵਾਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਬਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ।

H. ਐਸ. ਕੁੱਲਰ, ਡੀ.ਏ.ਜੀ. ਪੰਜਾਬ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਏ.ਪੀ.ਚੌਧਰੀ, ਜੇ.

(1) ਕੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਅੱਤਵਾਦੀ ਅਤੇ ਵਿਘਨਕਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ (ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ, 1985 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਪੰਜ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਭਾਵ CrI. ਮਿਸ. 1988 ਦਾ 4893-M, 1989 ਦਾ 3941-M, 4164-M, 4948-M ਅਤੇ 1990 ਦਾ 4978-M?

(2) ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਭਾਵ ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ. ਮਿਸ. 1988 ਦਾ 4893-M ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 153-ਏ ਅਤੇ 124-ਏ ਅਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਅਤੇ ਵਿਘਨਕਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ (ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 3/4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ। 1985 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ) ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 4. ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਦਰਖਾਸਤਕਰਤਾ ਜੋ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ 'ਅਜੀਤ' ਦਾ ਸੰਪਾਦਕ, ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਹੈ, ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਉਸਮਾਨੀਭਾਈ ਟੀ) ਈਵੁੱਧਾਈ ਮੇਮਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ (1), ਅਤੇ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਛਜੋੜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ (2) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ (ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਰਾਏ, ਜੇ.) ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸਮਾਨੀਭਾਈ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 439 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 (ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਹੈ। ਕੇਡ') ਇਹ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਵਾਲ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਠਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ 9 ਸਤੰਬਰ 1988 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ।

(1) ਏਆਈਆਰ 1988 ਐਸਸੀ 922.

(2) ਏਆਈਆਰ (33) 1946 ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੋਸਲ। 169

Parkash Kaur v. State of Punjab and another (A. P. Chowdhri J.)

4 ਅਕਤੂਬਰ, 1988 ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ, ਉਕਤ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇਸ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(3) ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਜੀ ਐਸ ਗਰੇਵਾਲ, ਜਾਣਿਆ ਗਿਆ ਵਕੀਲ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਖੜੇ ਕੀਤੇ। ਇਹ ਐੱਚ . ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਹੈ '-

- (i) ਇਹ ਐਕਟ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ।
- (ii) ਉਸਮਾਨਭਾਈ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- (iii) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- (iv) ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।
- (v) ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਮਨੋਨੀਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਡਰ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਉਪਬੰਧਾਂ। ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕੋਡ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
- (vi) ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- (vii) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ (ਏ) ਧਾਰਾ 21 ਸਮੇਤ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ; ਅਤੇ (ਬੀ) ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਨੋਨੀਤ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਹੈ।
- (viii) ਮਨੋਨੀਤ ਅਦਾਲਤ ਸਾਧਾਰਨ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ। ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਘਟੀਆ ਹੈ।
- (ix) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।
- (x) ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਦਰਜ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ.

(4) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸ੍ਰੀ ਐਚ.ਐਸ. ਭੁੱਲਰ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ, ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸਮਾਨਭਾਈ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਬੈਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ *ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਫਜ਼ੋੜ ਦੇ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵੀ ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(5) ਅਸੀਂ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਵਿਚਾਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

(6) ਵਿਵਾਦਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅੱਤਵਾਦੀ ਅਤੇ ਵਿਘਨਕਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ (ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ। 1985, ਉਸੇ ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੂੰ 1987 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 28 ਦੇ ਉਸੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਮੌਜੂਦਾ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਹੂਲਤ ਲਈ, ਅਸੀਂ 1987 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵਾਂਗੇ।

(7) ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ C ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 ਅਤੇ "Designated Court" ਦਾ ਮਤਲਬ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਅਦਾਲਤ ਹੈ। ਕਲਾਜ਼ (e) "ਹਾਈ ਕੋਰਟ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਲਾਜ਼ (i) ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਰਤੇ ਗਏ ਪਰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਅਤੇ 4 "ਅੱਤਵਾਦੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ" ਅਤੇ "ਵਿਘਨਕਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ" ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 5 ਕਿਸੇ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰਾਂ, ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ, ਬੰਬਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸਫੋਟਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 6 ਅਸਲਾ ਐਕਟ ਅਤੇ ਵਿਸਫੋਟਕ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਵਧੀ ਹੋਈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੱਤਵਾਦੀ ਜਾਂ ਵਿਘਨਕਾਰੀ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੀਡੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਰਤਣ ਯੋਗ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਨੋਨੀਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ 14)

Parkash Kaur v. State of Punjab and another (A. P. Chowdhri J.)

ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੋਨੀਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ, ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਮਨੋਨੀਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹਰ ਜੁਰਮ, ਮਨੋਨੀਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਮਨੋਨੀਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਪਰਾਧ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਮਨੋਨੀਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਨੋਨੀਤ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮਨੋਨੀਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ, ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਝੂਠੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅੱਗੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਿਰਣੇ, ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਸਮੇਤ, ਇੱਕ ਮਨੋਨੀਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਸਮੇਤ, ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ਮਨੋਨੀਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਦੇ ਕੁਝ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 2 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 21, 164, 167, 268, 366 ਤੋਂ 371, 392 ਅਤੇ 438 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਗਨੀਜ਼ੇਬਲ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਅੱਗੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਨੋਨੀਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(8) ਇਹ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਮੇਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੂੰ ਰੋਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਹੁਕਮ। ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਲਈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮਨੋਨੀਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ, ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਰਵੋੱਚ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ

ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਉਸ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਵੀ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੁਲਝੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਜਿਸਦਾ ਸੀਵਿਯਾਨਕ ਚਰਿੱਤਰ ਹੈ, ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ

ਸਕਦਾ ਹੈ।

(9) ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੋਠ ਤੋਂ ਵੀ ਘੋਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੋਠ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਗੋਰੀ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਭਾਵ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ, ਪੁੱਛਗਿੱਛ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ 'ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨਜਿੱਠਣ' ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। '। ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) "ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ" ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਾਂਚ, ਪੁੱਛਗਿੱਛ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਉਹ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਹਨ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਖਿੱਚੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਜ਼ਾਬਤਾ ਤਫ਼ਤੀਸ਼, ਪੁੱਛਗਿੱਛ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਹਿਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਨੋਨੀਤ ਅਦਾਲਤ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮਨੋਨੀਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ, ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦਾ ਮੰਚ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ , ਰਿਮਾਂਡ ਦੀ ਮਿਆਦ ਆਦਿ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਮਨੋਨੀਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੁਹਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਮਨੋਨੀਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਠ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(10) ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੋਠ ਤੋਂ ਵੀ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੋਠ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦੀ ਹੈ: -

"482. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਬਚਤ। -ਇਸ ਕੋਠ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

Parkash Kaur v. State of Punjab and another (A. P. Chowdhri J.)

ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣ।

(ਜ਼ੋਰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ)

ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 6, ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ (ਏ) ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਅਤੇ (ਬੀ) ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮਨੋਨੀਤ ਅਦਾਲਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਅਤੇ ਵਿਘਨਕਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ (ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਅਦਾਲਤ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਜਾਂ ਇੱਕ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਹੈ, - (ਸੈਕਸ਼ਨ 9(6) ਦੇ ਰਾਹੀਂ)। ਮਨੋਨੀਤ ਅਦਾਲਤ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦੀ ਹੈ, —ਸੈਕਸ਼ਨ 14(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 23(2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਆਮ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਪਾਰਟ-ਇਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਵਿਲਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਕੈਟਾਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਾਜ਼ਬ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। (ਦੇਖੋ ਬਿਵਨਲ ਕੌਰ ਖਾਲਸਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (3)) ਸਿੱਟਾ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮਨੋਨੀਤ ਅਦਾਲਤ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਘੇਰੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੇ 482.

(11) ਉੱਚੇ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੀ ਗਲਤੀ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੰਨੀ ਪੇਟੈਂਟ ਅਤੇ ਉੱਚੀ ਅੜਚਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਸੁੱਧਤਾ ਜਾਂ ਬੁਰਾਈ ਦੀ ਅਮਿੱਟ ਮੋਹਰ ਛੱਡਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਰੀਵੀਜ਼ਨ 'ਤੇ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮਨੀ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਮ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ ਦੀ ਭਾਵਨਾ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ, ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਜੇ ਦੁਬਾਰਾ ਕੋਰਸ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਸਲ ਪੁੱਤਰਾਂ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਇੱਕ ਅਯੋਗਤਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

(3) 1988 (I), PLR 1891

"

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ। ਨੂਰ (4)।

(12) ਉਸਮਾਨਭਾਈ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵੱਲ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 1 ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਖਾਸ ਸਵਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਬਾਰੇ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਅਧੀਨ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ। ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 3 ਅਤੇ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਧਾਰਾ 439 ਜਾਂ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗ ਤਿੰਨ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਭੁੱਲਰ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ 'ਤੇ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਹੈ:-

- (i) "7. ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"(ਪੈਰਾ 7 ਦੇਖੋ)

- (ii) "...ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। . ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖਿਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗਿਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਾ 374 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਸੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ, ਅਦਾਲਤ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਸੁਣਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ। ਧਾਰਾ 378 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੈਸ਼ਨ ਦਾ, ਧਾਰਾ 395 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਐਕਟ, ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ 'ਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਧਾਰਾ 366-371 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 392 ਅਧੀਨ ਸੈਸ਼ਨ ਦਾ, ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ

Parkash Kaur v. State of Punjab and another (A. P. Chowdhri J.)

439 ਕੁਝ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ: ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੀਆਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ।'

(ਪੈਰਾ 16 ਦੇਖੋ)

(iii) "ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਸਾਰੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। "ਹਾਈ ਕੋਰਟ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(1)(e) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(ਪੈਰਾ 18 ਦੇਖੋ)

ਜੇਕਰ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਭੁੱਲਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 439 ਜਾਂ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਕਾਰਨ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਬਹੁਤ ਭਾਰ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਪਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਚ.ਐਚ. ਮਹਾਰਾਜਾਧੀਰਾਜਾ ਮਾਧਵ ਰਾਓ ਜੀਵਾਜੀ ਰਾਓ ਸਿੰਘੀਆ ਬਹਾਦੁਰ ਬਨਾਮ ਇੰਡੀਆ (5) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ, "ਇੱਕ ਔਬਿਟਰ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਜੱਜ ਓਰੇਕਲ ਨਹੀਂ ਹਨ।" ਅਸੀਂ ਏਡੀਐਮ ਜ਼ਬਲਪੁਰ ਬਨਾਮ ਐਸ. ਸ਼ੁਕਲਾ (6) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੀਵੇਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਯਾਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ: -

"...ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਰਗੀ ਉੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਜੱਜ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਭਾਵਤ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(5) AIRSC 530

(6) ਏਆਈਆਰ 1976 ਐਸਸੀ 1207,

ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਆਮ ਕੰਪਾਸ ਵਿੱਚ, ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਜੱਜਾਂ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਨਿਰਣੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸਿਰਫ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਦੇ ਉਲਟ ਨਤੀਜੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ,

ਕੇਸ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ।"

(ਵੀਡੀਓ ਪੈਰਾ 546)

(13) ਅਸੀਂ ਉਡੀਕਾ ਬਨਾਮ ਸੁਧਾਂਸੂ ਸੇਖਰ ਮਿਸ਼ਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (7) ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੋਪੋਐਕਸਆਰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ:

“ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਤੱਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਸਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹਰ ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਤਰਕ ਨਾਲ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨਿਰਣੇ ਤੋਂ ਇਧਰ-ਉਧਰ ਸਜ਼ਾ ਕੱਢਣਾ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਢੁਕਵਾਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

■ (14) ਅਗਮ ਐਮ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਜਨਰਲ ਟਰੇਡਰਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (8), ਏ.ਪੀ. ਸੇਨ, ਜੇ., ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਖਿਆ ਗਿਆ: -

“...ਇੱਕ ਕੇਸ ਸਿਰਫ ਉਸ ਲਈ ਅਥਾਰਟੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਤਰਕ ਨਾਲ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵੀ/ਨਿਰਣੇ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਾਸ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨਤਾ ਜੋ ਕਿ ਉੱਥੇ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪੂਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੱਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਜਾਂ ਯੋਗ ਹਨ। ਜਿਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸਮੀਕਰਨ ਪਾਏ ਜਾਣੇ ਹਨ।

(15) ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਗੁਰਨਾਮ ਕੌਰ (9) ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਸੀ.

- (7) ਏਆਈਆਰ 1968 ਐਸਸੀ 647
- (8) ਏਆਈਆਰ 1983 ਐਸਸੀ 1246
- (9) ਜੇਟੀ 1988 (4) ਐਸਸੀ 11.

(4) A.I.R. 1958 S.C. 86.

ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਮਨਾ ਦਾਸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਪੱਖਪਾਤੀ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਬਾਈਡਿੰਗ ਉਦਾਹਰਨ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦਲੀਲ ਦੇ, ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ।

(16) ਫਿਯਾਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ 'ਤੇ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਭੁੱਲਰ ਦੁਆਰਾ ਆਧਾਰਿਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ।

(17) *ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਫਜ਼ੋੜ ਦੇ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਕੋਰਟ ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1942 ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ:

“ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ, ਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਸੋਧਣ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ, ਜਾਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 491 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ।” (ਜ਼ੋਰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ)

ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਫਜ਼ੋੜ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਇੱਕ ਧਾਰਾ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ (ਦੇਖੋ *ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਵਾਸ ਜਨਰਲ ਟਰੇਡਰਜ਼ ਕੇਸ*)! (ਸੁਪਰਾ)। ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 26 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਨੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੋਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

(18) ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਇੱਕ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੋਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ- ਆਈ.ਪੀ.

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ; ਧਾਰਾ 482 (ਦੇਖੋ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਨਈਮ, ਏਆਈਆਰ 1964 ਐਸਸੀ 703) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 482 ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮਨੋਨੀਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(19) ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ, ਹੈਰਾਨ (ਕੀ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਆਤੰਕਵਾਦੀ ਅਤੇ ਵਿਘਨਕਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ (ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ 1985 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁਣ ਕਾਗਜ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਜਾਣਗੇ।

ਪੀ.ਸੀ.ਜੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ

ਜੀ.ਆਰ. ਮਜੀਠੀਆ, ਜੇ.

ਤੇਲੂ ਰਾਮ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ
ਬਨਾਮ

ਹਰਿਆਣਾ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਹਿਸਾਰ,
- ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1978 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2066 .

19 ਦਸੰਬਰ, 1990

ਹਰਿਆਣਾ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ, 1970—ਐੱਸ. 31 (ਕਿਊ)— ਹਰਿਆਣਾ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨ—CL 20(9)— ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬਿਨਾਂ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ—'ਮੈਡੀਕਲ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਭੇਜੀ ਗਈ—ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਮਿਆਦ-ਅਸਾਮੀ ਖਾਲੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ—ਨਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ— ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ—ਕੀ ਉਲੰਘਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ—ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ—|| ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਮਿਆਦ—ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਮਿਸਕੰਡਕਫ' ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਜ਼ਦੂਰੀ

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (9) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਛੁੱਟੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਦੀ ਪੋਸਟ ਖਾਲੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ;!